

Tar kreative grep i vannkraft

TESS-eier og «Water Vally»-gründer Erik Jølberg (t.h.) og nær støttespiller Ansgar Karlsen vil bringe den samfunnsmessige forretningsfilosofien fra olje og gass inn i vannkraft.

De ønsker å utnytte vannkraftressursene her i landet tilpasset måten det er gjort på den norske kontinentalsokkelen. Med det mener de vi kan få tre til fire ganger så mye ut av vannkraften.

Gründer og TESS-eier Erik Jølberg er et oppkomme av kreative ideer. Med nettverket «Subsea Vally» har han vært sentral i å skape en suksesshistorie i offshorenæringen. Nå satses han med driv mot fornybarnæringen. I utgangspunktet har han fått med seg 28 medlemmer i det nyetablerte nettverket «Water Vally». Han mener det er potensial for mange flere.

Vannkraftmarkedet er preget av en kultur som strekker seg mer enn 100 år bakover i historien. Den har frosset fast i en måte å drive på som for lengst er utgått på dato, mener Jølberg. – I mange av vannkraftverkene er det registrert et etterslep av vedlikehold og unnlattelsessynder knyttet til betydelige opprustningspotensial. Det er det vi som leveran-

dørindustri, i nært samarbeid med de teknologiske vannkraftmiljøene på høgskoler og universiteter, ønsker å ta tak i.

Teknologi i verdensklasse

For å få dette til tar «Water Valley»-nettverket mål av seg til å bygge et sterkt fellesskap av virksomheter som hver for seg, og sammen, kan få til et hardt tiltrengt teknologisk løft i vannkraftverkene. Med seg har disse leverandørene teknologi i verdensklassen fra olje- og gassnæringen. Mye av dette er direkte anvendbart i vannkraft, og for noe skal det bare marginale tilpasninger til.

Men Erik Jølberg og samarbeidspartnere gir seg ikke med det. De vil sette press på den stivbente måten myndighetene behandler vannkraft på. De går inn for at denne ressursen i større grad skal behandles som utnyttelsen av olje- og gass, i pris-messig konkurranse mellom aktører i et fristilt marked. Vannkraften skal fortsatt eies av det offentlige, men

gjennom langsiktige lisensavtaler med leietagere skal eierne sikres forutsigbar avkastning. Etter avtalte antall år faller rettighetene tilbake til eierne.

Vil stå i kø

Jeg er overbevist om at private investorer, både nasjonale og internasjonale vil stå i kø for å få tilgang til de rike og miljøvennlige vannkraftressursene våre, fortsetter Jølberg. – Dette vil kunne bidra til ny vekst og utvikling i et teknologisk miljø som gjennom de siste par tiårene er betydelig svekket, og etablering av tusenvis av nye og hardt tiltrengte arbeidsplasser. Samtidig vil det åpne for nye og spennende muligheter på eksportmarkedet.

Samtidig må alle gode krefter settes inn på å lette skattetrykket i vannkraftverk. 58 prosent beskatning fra første krone hører ingensteds hjemme. I det hele tatt må rammebetingelse for fornuftig utnyttelse av vannkraften tilpasses den tiden vi lever i. Det er samfunnet best tjent med, avslutter Jølberg.

Omvisning med fornybar kraftsats

Nybyggingen i Embretsfoss hentet inspirasjon fra kinesisk tidsregning. I 2010, fjellets år, ble det sprengt ut 350 000 kubikkmeter med stein. I betongens år ble det brukt 40 000 kubikk med betong og 1 200 tonn armeringsstål. I 2011 var det storflom. I montasjens år kom kaplanturbinen på plass.

Medlemmene samlet i maskinhallen til det nyeste vannkraftverket, Embretsfoss 4, som ble startet opp i 2013.

Medlemmene samlet til en matbit på tomten der det tidligere lå en papirfabrikk. Ved bygging av Embretsfoss 4 ble det fjernet og deponert 20 000 kubikkmeter forurenset masse etter 100 år med treforedlingsindustri. I området rundt er det etablert turområde og oppvekstområder for fisk.

Solide dimensjoner over akselen til kaplanturbinen (skipspropell på høykant) som har en diameter på 6,7 meter.

Embretsfoss 3 er nå kun i drift ved flom.

Spennende å se toppen av turbinakselen som roterer 410 tonn masse.

Styringstavler i Embretsfoss 3 som ble satt i drift i 1954 og ligger på motsatt side av den nye kraftstasjonen.

Nyttig om vannkraft i Energibyggget

Fra medlemsmøtet i Water Valley i Energibyggget.

Energibyggget på Union i Drammen der EB- konsernet holder hus, var en innovativ arena for det første ordinære medlemsmøtet i Water Valley.

Konsernsjef Pål Skjæggestad var dagens vert. Han ønsket velkommen med en kort orientering om EB- konsernet og en lite oppfølging av ønsket om justerte økonomis-

ke rammebetingelser i vannkraftbransjen for å få økonomi til opprusting og utvidelser av eksisterende anlegg.

Senere fulgte Birger G. Holt fra EB opp med mer informasjon om utbyggingen i Embretsfoss som oppfølging av formiddagens omvisning. Og han satte utbyggingen inn i dagens rammebetingelser, og konkluderte: I dag hadde Embretsfoss-prosjektet vært liv laga.

Deltagerne på medlemsmøtet fikk også solid faglig påfyll da innkjøpsleder Kristin Eliassen om anskaffelser i EB. Nyttig og interessant.

Professor Wilhelm Rondell fra HSN spurte: Lagring av strøm, - den største utfordringen for et Europeisk fornybart kraftsystem, og snakket om konsekvenser og muligheter for norsk vannkraft i europeisk perspektiv. Vår største fortjenestemulighet ligger i å levere lagret energi, var hans konklusjon og viste regnestykker på hvordan sjøkabler spiller en nøkkelrolle.

I sitt foredrag orienterte Ole Alexander Bakke om hvordan hans selskap, Powertech, hadde løst en rekke automatiseringsoppgaver innen vannkraft og elektrisitet.

Konsernleder Pål Skjæggestad i Energiselskapet Buskerud (EB) var som vanlig en engasjert talsmann for justeringer rammebetingelser i vannkraftbransjen.

Embretsfoss hadde ikke blitt bygget i dag på grunn av rammebetingelsene, fortalte Birger G Holt, EB

Innkjøpsleder Kristin Eliassen, EB, kom med oppskrift på «Hvordan bli leverandør til energibransjen»

Water Valley deltar på Eliaden på Norges Varemesse, Lillestrøm 31.5. - 2.6. 2016.

Stand nr. C03-23 - VELKOMMEN!